

CUMHURBAŞKANIMIZIN BU KONUŞMASINI TÜM YÖNETİCİLER OKUMALI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 18.11.2019 Pazartesi günü Dolmabahçe Sarayı'nda 2. İstanbul Uluslararası Ombudsmanlık Konferansı'nın açılışında yaptığı konuşmada, Yusuf Has Hacib'in Kutadgu Bilig, Nizamülmülk'ün Siyasetname, Koçi Bey'in Koçi Bey Risalesi, İbn-i Haldun'un Mukaddime gibi eserlerinin devlet yönetimi konusunda dönemlerinin çok ilerisinde mesajlara sahip olduğunu anlattı.

Vatandaşıyla güçlü bağlar tesis edemeyen devletlerin iç ve dış müdahalelere karşı çok daha korunmasız kaldığını dile getiren Erdoğan, "Halkının sahip çıktığı bir ülkeyi hiçbir gücün ve etkinin yıkabilmesi mümkün değildir. Buna karşılık kendi insanının sesine kulak vermeyen, sıkıntılarına çözüm yolu aramayan, tam tersine itirazları hoyratça bastırmaya çalışan devletler, çok büyük acılar ve yıkımlarla karşılaşabiliyor. Özellikle bölgemizde bu vahim hayata düşen pek çok devlet ve yönetim var. Türkiye'nin farkı, tarihi tecrübelerinden süzülüp gelen bir ferasetle devlet ile millet arasındaki güçlü bağa sıkı sıkıya sahip çıkmasıdır. Bu sayede yıllardır terör örgütlerinin saldırılarından ekonomik tuzaklara kadar pek çok tehditle yüzleşmemize rağmen dimdik ayakta kalmayı ve gücümüzü sürekli artırmayı başardık." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, dünyanın en büyük ve en uzun süreli devletlerinden olan Osmanlı'nın manevi kurucusu denilebilecek Şeyh Edebali'nin "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." sözünü düstur edinildiğini aktararak, şöyle devam etti:

"Rabbimiz bize iyiliği emreden, kötülükten men eden bir inanç üzere yaşamamızı öğütlüyor. İnsan merkezli olmayan, iyilik yapmayı, kötülükten sakınmayı, dosdoğru olmayı hedeflemeyen her yapının ve her anlayışın eninde sonunda yıkılmaya mahkum olduğunu hiç unutmadık. Hem bireylerin hem toplumun iyiliği için gereken işleyişi kurmak ve sürdürmek, devlet idaresinin en başta gelen görevidir. Türkiye olarak özellikle de son dönemde hayata geçirdiğimiz köklü reformlarla önce geçmişte yapılan hataları ve eksikleri giderdik. Bununla kalmadık, gerçekleştirdiğimiz yönetim sistemi değişikliğiyle milli iradenin üstünlüğü ilkesini demokrasimizin merkezine yerleştirdik. Milletimizin kamu kurumları karşısındaki hak arayışını ne kadar çoğaltır, çeşitlendirir ve etkin hale getirirsek, devletimizin o derece güçlü olacağına inanıyoruz. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolunun açılmasından Cumhurbaşkanlığımız

bünyesindeki CİMER ve belediyelerde çeşitli isimlerle faaliyet yürüten birimlere kadar bu yaklaşımla hayata geçirdiğimiz pek çok uygulama var. TBMM bünyesinde ihdas ettiğimiz Kamu Denetçiliği Kurumu, diğer adıyla Ombudsmanlık da yine bu anlayışın bir ürünüdür.”

“Hak ve adalet temelli her itirazın kamu nezdinde karşılık bulması, zulmün önüne geçecek en önemli yöntem”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, gelişen teknoloji ve iletişim imkanlarının bireylerin ve örgütlü grupların seslerini her seviyede duyurabilmelerine imkan sağladığını belirterek, şunları söyledi:

“Kamu kurumu yöneticilerinin hangi kanaldan gelirse gelsin, vatandaşımızın sesine duyarsız kalması söz konusu bile olamaz. Her fırsatta şehir ziyaretleri ve vatandaşlarımızla bir araya geldiğimiz programlar vesilesiyle halkla doğrudan teması güçlü bir cumhurbaşkanı olarak böyle bir duyarsızlığa en başta biz izin vermeyiz. Haksızlık karşısında susmayı dilsiz şeytanlık olarak gören bir medeniyetin mensuplarının başka türlü hareket etmesi de zaten söz konusu olamaz. Kamu imkanlarını belirli güç odaklarının tekelden çıkartıp milletimizin emrine verdikçe içeride ve dışarıda çok daha emin adımlarla yürüeyen bir ülke haline geldik. İnşallah önümüzdeki dönemde devlet ile millet arasındaki bağı çok daha güçlendirecek adımlar atmaya, uygulamaları hayata geçirmeye devam edeceğiz. Bizden sonraki nesillere emanet ettiğimiz 2053 ve 2071 vizyonlarımızın en önemli unsurlarından biri de işte bu sağlam altyapı olacaktır. Dost ve kardeş ülkelerin de aynı yoldan giderek sadece mevcut sorunlarını aşmakla kalmayacaklarına, aynı zamanda geleceğe iftihar verici bir miras bırakacaklarına da inanıyorum.”

Türkçedeki “idare-i maslahat eylemek” sözüne işaret eden Erdoğan, konu bakımından “var olan durumu sürdürmek” şeklinde ifade edebileceğini dile getirerek, “Burada var olan durumdan kasıt, genellikle insanların şikayet ettiği, değişmesini istediği uygulamaların sürdürülmesidir. Şikayetlerin çoğaldığı bir yerde, idare-i maslahata ısrar ise halka zulmetmektir. Bizim milletimiz ‘Zulümle abad olanın akıbeti berbat olur.’ der. Hak ve adalet temelli her itirazın kamu nezdinde karşılık bulması, zulmün önüne geçecek en önemli yöntemdir. Hikmet-i hükümet dediğimiz, yaptıkları sorgulanamayan, kerameti kendinden menkul devlet yönetimi artık geride kalmıştır. Bunun yerine hukuka ve insan haklarına dayalı, güvenilir ve şeffaf devlet yönetimi genel kabul haline gelmiştir. Konferansın konusu olan iyi yönetim, işte bu yaklaşımı ifade ediyor.” değerlendirmesini yaptı. Erdoğan, modern yönetim anlayışının özünü oluşturan, bireyi devlet karşısında koruma hassasiyetinin, “sınırları iyi bir şekilde belirlenmesi” şartıyla kesinlikle doğru bir ilke olduğunu vurgulayarak, “Kanunlara uyulması, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, kazanılmış haklara saygı, bilgi edinme hakkı, savunma hakkı, kararların gerekçeli verilmesi, karşı başvuru yollarının belli ve açık olması, kişisel verilerin korunması gibi ilkelere kim, niye itiraz etsin ki? Buradaki sorun kendi içinde bu sistemi devlet-birey dengesi gözeterek kuran Batılı ülkelerin diğer ülkeler söz konusu olduğunda tamamen bireyci bir dayatma içine girmesidir. Demokratik işleyişi yeterince oturtmamış ülkeler kendi içlerindeki eksikliklerinin mahcubiyetiyle bu tür dayatmalara ya boyun eğmekte ya da refleks olarak tam tersi uygulamalara yönelmektedir.” ifadelerini kullandı.

“Kimi ülkelerin en küçük krizde nasıl despotlaşabildiklerini görüyoruz”

Bir diğer tartışmanın da iyi yönetim uygulamalarının her ülkenin kendi tarihi, sosyal ve kültürel birikimiyle güvenlik ihtiyaçlarına göre değişip

değişmeyeceği olduğuna değinen Erdoğan, güvenlik sorunlarını çözmüş, refah düzeyini yükseltmiş, demokratik kurumlarını ve pratiklerini oturtmuş bir ülkenin elbette bu konuda çok yüksek standartlar ortaya koyabildiğini söyledi. Tüm bu konularda hala ciddi sıkıntılar içinde kıvranan bir ülkeyi aynı kriterlerle değerlendirmenin, tartışmanın yapıcı bir zeminde sürmesini engellediğini dile getiren Erdoğan, "Üstelik güya demokraside ve özellikle de insan haklarında en ileride gözüken kimi ülkelerin en küçük bir kriz durumunda nasıl süratle despotlaşabildiklerini açık ve net görüyoruz." dedi.

Recep Tayyip Erdoğan, iyi yönetim tartışmalarını idealler ve imkanlar çerçevesinde yürütülmesinin önemine işaret ederek, "Türkiye, devlet geleneğinde zaten var olan tecrübeler ışığında bu bakımdan en az sorun, sıkıntı yaşayan ülkelere biridir. Tüm aksaklıklarına rağmen neredeyse 70 yıllık çok partili demokrasi tecrübemiz var. Anayasamızın 40. maddesi başta olmak üzere bu konuda pek çok emredici düzenlemeye sahibiz. Hukuk külliyyatımızda da devlet-vatandaş ilişkilerinde bireyi önceleyen oldukça hacimli bir içtihat birikimi var." diye konuştu.

Avrupa Birliği ve diğer uluslararası kuruluşlarla ilişkilerde üstendikleri yükümlülüklerle de bu çerçevede önemli kazanımlar elde ettiklerini anlatan Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Daha da önemlisi, uygulamadaki sorunların çözümü konusunda da her türlü iradeyi samimiyetle ortaya koyan ve mesafe kat eden bir yönetim şu anda iş başında bulunuyor. Bu hususların üzerinde, demokrasi, hukuk devleti, insan hakları ve iyi yönetim ilkeleri doğrultusunda samimi gayret gösteren ülkelere haksızlık yapılmaması gerektiğini belirtmek için duruyorum. Mesela Avrupa İyi Yönetim Yasası, birliğin kuruluşundan neredeyse yarım asır sonra 2001 yılında çıkartılmıştır. İyi yönetim konusunda samimi çaba gösteren ülkeleri, güçlerini aşan dayatmalar yerine işlerini kolaylaştıracak formüllerle desteklemenin, herkes için çok daha doğru olacağına inanıyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "iyi yönetim" meselesinin özünde insana ve insanın doğuştan gelen haklarına saygı gösterilmesinin bulunduğu söyledi.

Devletlere sınırlarının genişliği veya çok parası olmasının "büyük" sıfatı kazandırmayacağını dile getiren Erdoğan, "Sadece sınırları geniş veya parası çok, bu tür devlet 'büyük' sıfatını hak edemez. Büyük devlet fert fert, yönetimi altındaki tüm insanların güvenliğini, huzurunu, mutluluğunu sağlayabilen devlettir. İyi yönetim ilkeleri dediğimiz başlıkların her biri de işte bu amaca yöneliktir. Şayet bireylerin güvenliğine, huzuruna, mutluluğuna yönelik tehditler bizzat devletten geliyorsa işte orada büyük sıkıntı var demektir. Dünyanın pek çok yerinde yaşanan iç savaşların, kargaşaların, kaosların, insani krizlerin çoğunun gerisinde bu çarpıklık vardır. Türkiye bölgesinde süren insani krizlerin faturasını hem terör saldırılarında hem de büyük sığınmacı akınlarına maruz kalarak ödeyen bir ülkedir." diye konuştu.

Türkiye'nin 4 milyon mülteciye ev sahipliği yaptığını, Avrupa Birliği'nin Türk Kızılay ve AFAD gibi STK'lar aracılığıyla şu ana kadar 3 milyar avro destek verdiğini aktaran Erdoğan, "Biz şu ana kadar 40 milyar doları aşkın mültecilere destek verdik. Hala da vermeye devam ediyoruz." dedi.

"En az gelişmiş ülkelere veya mültecilere en büyük desteği veren ülke Türkiye'dir"

Erdoğan, şöyle devam etti:

"Dünyanın en güçlüleri çıkıp ne diyor? 'Biz bir numarayız' diyor.

Hayır, siz bir numara değilsiniz. Dünyada en az gelişmiş ülkelere veya mültecilere en büyük desteği veren ülke Türkiye'dir. Bunu açık ve net

söylüyorum. Ve bu benim rakamım değil, OECD'nin de rakamıdır. Türkiye böyle bir ülke. Ekonomisi ve yönetim sistemi bizden çok daha ileride olan gelişmiş ülkeler vatandaşlarının güvenliği ve refahı için kapılarını sığınmacılara kapattı, biz ise kapatmadık. Biz açık tuttuk, halen de açık tutuyoruz. Biz o adeta kesici tel örgülerden geçmeye kalkan o kadınları, erkekleri, çocukları gördükçe bizim ciğerlerimiz parçalanıyor ama onlarda böyle bir şey söz konusu değil."

"Ne kadar terör örgütü varsa hepsiyle de mücadele halindeyiz"

Erdoğan, "Biz elimizdeki imkanları, barınmadan eğitim ve sağlığa kadar her alanda yıllardır 4 milyonun üzerindeki mağdur ve mazlum sığınmacıyla paylaşıyoruz." ifadesini kullandı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bizim ülkemizdeki ana muhalefet ise 'biz bunları tekrar memleketlerine göndereceğiz' diyor. Biz varil bombaları altında inleyen, oralardan kaçan bu insanları asla ve kata o varil bombalarına tekrar teslim etmeyiz. Çünkü biz yaratılanı yaratandan ötürü sevdik. Bundan dolayı onları tekrar bombalara teslim edemeyiz. Ama Türkiye'nin ana muhalefeti eder, varsın etsin. Biz insanı seviyoruz. Onun için böyle bir ayrıma girmeyiz." şeklinde konuştu.

Terör örgütlerinin inlerine girilip imha edildiğini aktaran Erdoğan, "Terör örgütlerini kendimizden uzak tutmakla yetinmiyor, bizzat inlerine girip imha ediyoruz. DEAŞ'tan El Kaide'ye, PKK/YPG'den FETÖ'ye kadar ülkemizi ve dünyayı tehdit eden ne kadar terör örgütü varsa hepsiyle de mücadele halindeyiz. Türkiye tüm bu çabalarıyla sadece kendi güvenliğini ve huzurunu sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda tüm uluslararası toplumun vicdan borcunu da ödüyor." değerlendirmesini yaptı.

"Son dönemde yaşanan sığınmacı meselesi pek çok ülkenin başını öne eğecek utanç tablolarıyla doluyken bizim bu konuda hamd olsun hep başımız dik, alnımız açık olmuştur." diyen Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Aynı şekilde birileri petrol paylaşımının içinde 'acaba ne kadar daha petrol çıkartınız?' Bizim önümüze de bunu getirdiler. 'Bizim derdimiz petrol değil' dedik. Bizim derdimiz insan, bu insanları kurtarmak. Petrol veya siyasi çıkar için terör örgütleriyle kol kola girmekten çekinmeyen nice devlet varken biz bu konuda da onurlu duruşumuzu koruyoruz. Buna rağmen sözde Ermeni soykırımı gibi iftiralara muhatap olmaktan kurtulamıyoruz. Daha da trajikomik olan kendi güvenliğimizi sağlamak için attığımız meşru adımlar sebebiyle yaptırım tehditlerine maruz kalmamızdır. Tarih bu olup bitenlerin hepsini kayda alıyor. Gelecek nesiller bugünleri değerlendirirken Türkiye'yi de diğerlerini de inşallah hak ettikleri yere yerleştirecektir. İşte bunun için biz diyoruz ki iyi yönetimi sadece kendi vatandaşlarımız değil, tüm insanlık için isteyelim. Hakkı, hukuku, adaleti, eşitliği, saygıyı ve diğer tüm ilkeleri herkes için talep edip hayata geçirmedikçe hiçbirimiz huzurlu olamayız."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bugün inşa ettikleri duvarlar gerisinde umarsızca özgürlük ve refah tiyatrosu oynayanlar, yarın sırça köşkleri başlarına indiğinde diğer insanların neler hissettiklerini çok iyi anlayacaklardır. Ama maalesef o gün geldiğinde iş işten geçmiş olacaktır. İstanbul Uluslararası Ombudsmanlık Konferansı'nın bu yıl ki teması olan 'iyi yönetim' ilkelerinin bu gözle de konuşulmasını, tartışılmasını diliyorum." diyerek konuşmasını tamamladı.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç'un yanı sıra 55 farklı ülkenin ombudsmanlık ve insan hakları kurumlarından 200'ün üzerinde kişinin katıldığı programda, Kamu Denetçiliği Kurumunun çalışma ilkelerinin anlatıldığı video izletildi.

